

NEHİR AYDIN GÖKÜMAN

MAVİ YEŞİL BİR UMUT

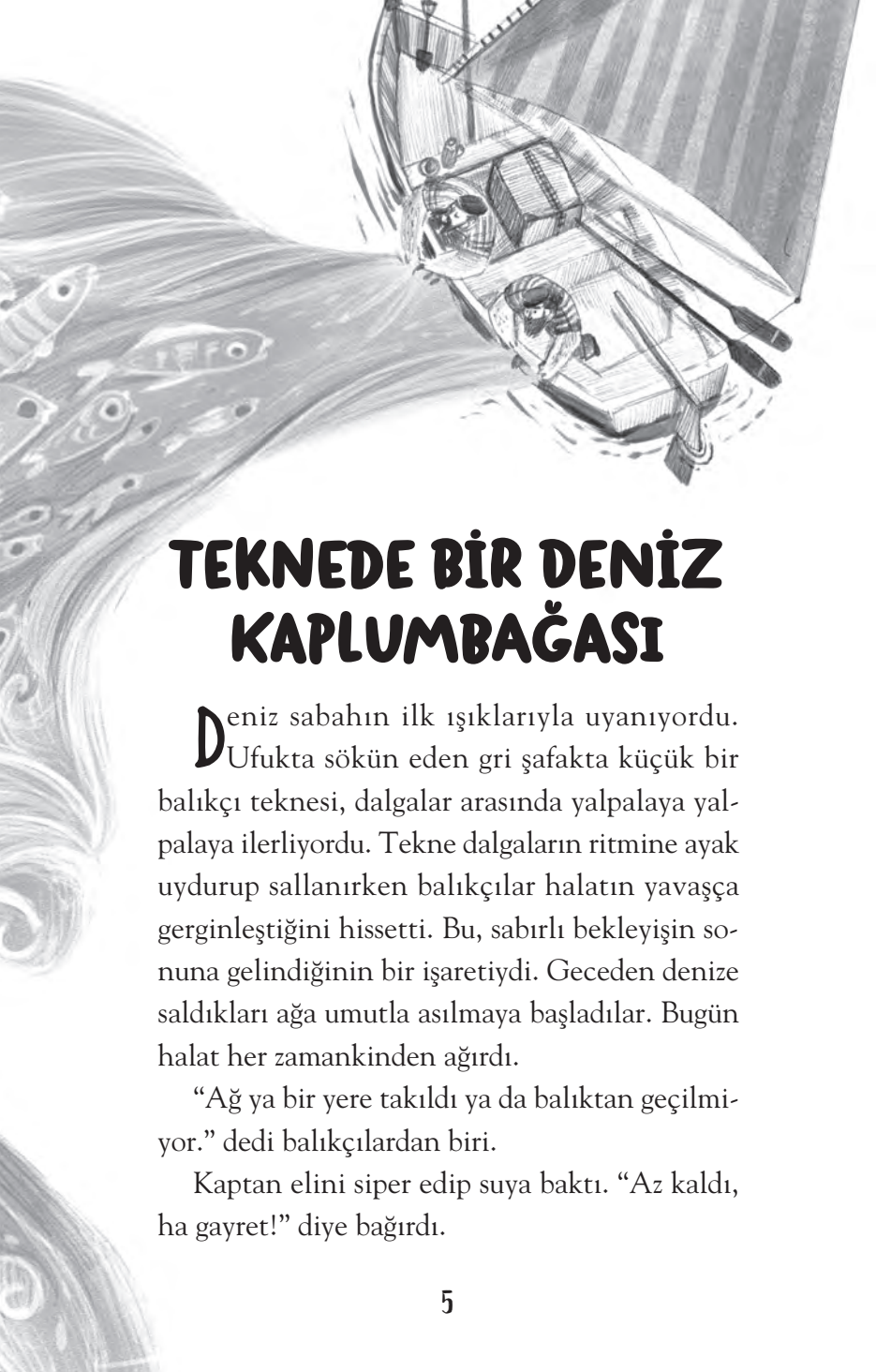
2024
Necip
Fazıl

Çocuk Edebiyatı
Ödüllü Yazar

ÇİZER:
AKRAM
KHOLGHI

ilk genç
T
TIMAS

TEKNEDE BİR DENİZ KAPLUMBAĞASI

Deniz sabahın ilk ışıklarıyla uyanıyordu. Ufukta sükun eden gri şafakta küçük bir balıkçı teknesi, dalgalar arasında yalpalaya yalpalaya ilerliyordu. Tekne dalgaların ritmine ayak uydurup sallanırken balıkçılar halatın yavaşça gerginleştiğini hissetti. Bu, sabırlı bekleyişin sonuna gelindiğinin bir işaretiydi. Gecedен denize saldıkları ağı umutla asılmaya başladılar. Bugün halat her zamankinden ağırdı.

“Ağ ya bir yere takıldı ya da balıktan geçilmiyor.” dedi balıkçılardan biri.

Kaptan elini siper edip suya baktı. “Az kaldı, ha gayret!” diye bağırdı.

“Bir, iki, üç...”

Derken mavilik köpük köpük aralandı. Ağ, beyaz dalgaların arasında gümüş gümüş parlayan balıklarla yüzeye vurdu. Umduklarından da fazlası vardı. Anlaşılan deniz, bugün her zamankinden çok daha bonkör davranmıştı.

“Bir, iki, üç... Hoop!”

Balık yüklü ağ, hep birlikte son bir hamleyle tekneye alındı.

Tam da o sırada kıpır kıpır balık yığınının arasında şaşkın ve korkmuş minik bir şey belirdi. Kabuğunun üzerinde ters dönmüş, çırpınmaktan yorulmuş bir hâlde çaresizce debeleniyordu. Balıkçılardan biri dev çizmeleriyle ağa doğru yaklaştı. Ellerini fileye uzatıp alışıldık hareketlerle balıkları teknenin içine boşaltmaya başladı. Ancak balıkların arasındaki o minik kıpırtıyı fark eder etmez irkildi.

“Heey, kaptan! Şuna bak! Balıkların arasına bir kaplık karışmış. Garibim yolunu mu şaşırmış ne?”

Kaptan eğildi, burnu neredeyse kaplumbağaya değecekti. “Seni şaşkaloz!” dedi, kahkaha atarak. “Kendini balık mı sandın yoksa?”

Kaplumbağa ürkekçe başını kabuğunun içine çekti. *Hıı, neredeyim ben? Bunlar da kim? Niye bana böyle dik dik bakıyorlar?*

Ağ yavaş yavaş boşaltılırken minik kaplumbağa nihayet düz dönmeyi başardı. Ağın içindeki balıkları itip kakarak kendine bir yol açtı. *Çekilin önümden! Suyu atlayacağım, kimse üstüme basmadan buradan kaçmalıyım!*

“Dur bakalım, şapşık! Nereye kaçıyorsun?” dedi balıkçılardan biri elini uzatarak.

Balıkçı, elini ağa daldırıp minik deniz kaplumbağasını havaya kaldırdı. “Şu şehirdeki şopşop var ya...” dedi kaptana. “Kaplıklere iyi para sayıyor. Bunu oraya satarız. Şopşopçu da kazanır, biz de...”

Kaptan kahkahalarla güldü. “Hoh hoh hooh! Bir kaplık için ta oraya gitmeye değmez. Sürüsü gelseydi neyse...”

Ancak balıkçı kararlıydı. Minik kaplumbağayı cam bir kavanozun içine bıraktı. Şaar diye bir sürahi suyu üstünden boşalttı. Kavanozu pruvadaki masanın üzerine koydu.

Ardından motor çalıştı. Tekne mavi dalgaları yara yara ilerledi. Deniz arkalarında köpürerek uzaklaştı.

Deniz kaplumbağası, uzaklaşan dalgaları görünce birden canlandı. Kavanozun daracık duvarları arasında telaşla dönüp duruyor, küçücük burnunu defalarca cama vuruyordu. *Büyük suyu*

görüyorum... Ama neden benden hızla uzaklaşıyor? Neden ona gidemiyorum?

Toss toss tosss...

İu ih...

Olmuyordu. Deniz kaçıyor, o ise sadece ardından bakıyordu.

Kalbi güm güm güm...

Korkmuştu. Hayır, aslında şaşmıştı. Yok yok... Hem korkmuş hem şaşmıştı. O sırada en çok da mutsuzdu galiba...

Başını suya daldırdı. *On yüz bin milyon baloncuk çıkarırsam beni duyarlar mı?*

Blop blop blop blop!

Kavanoz baloncuklarla doldu. *İmdaaat, imdaaat! Bırakın beni. Ben bir deniz kaplumbağasıyım. Denizimi istiyorum!*

Güneş ağır ağır yükselirken tekne kıyıya doğru yaklaştı. Kavanozun içinde oradan oraya savrulan minik deniz kaplumbağası artık iyice yorulmuştu. Başını güçlkle kaldırıp teknenin içine saçılmış balıklara baktı. Balıklar ağların arasında kıpır kıpır sığıyor, zıplayıp duruyorlardı.

Balıkçılarınsa keyfi yerindeydi. Ağı toparlarken neşeli bir şarkı tutturmışlardı.

“Çek balıkçı halatı, aşır geldim dağları, li-

manları, çayırları, balıkları, martıları, hop hop eden dalgaları... Çek çek çek...”

Şarkının ritmine kapılan balıklar bir ninni dinler gibi önce yavaşladı, sonra da usulca sakinleşti. Bir süre sonra da kıpırtısız kaldılar. Bu bir anda çöken durgunluk, kaplumbağayı daha da endişelendirdi. *Balıklar uyudu*, dedi kendi kendine. *Peki ama benim neden hiç uykum yok?*

Bir süre sonra karadan ağır ağır yaklaşan ayak sesleri duyuldu. Koca çizmeli adamlar ellerinde renkli bidonlarla tekneye yaklaştı. Balıkçı ağları hızlıca toplandı, bidonlar adamların ellerinde gidip geldi. Çok geçmeden balıklar bidonların içinde kayboldu.

Balıklar gidince kaplumbağa kendini büsbütün yalnız hissetti. Güneş çoktan batmış, etraf kızılığın ardından karanlığa gömülmüştü. Teknede en ufak bir ses kalmamıştı.

Yani... Burada tek başıma mı kaldım şimdi, diye mırıldandı suda küçük kabarcıklar çıkarak. *Madem balıklarla geldim onlarla gitseydim hiç değilse.*

Birden sesini biraz yükseltti. *Hey heyyyy!*

Tam o sırada bir çift kol kavanozu kucakladı. Deniz kaplumbağası irkilerek baloncuklarını yuttu. Tamam işte, şimdi gidiyordu balıkların

yanına. Ama hayır! Tekneden iner inmez yolları ayrılmıştı. Sonra bir anda bütün sesler birbirine karıştı.

“Taze balık, canlı balık!”

“Denizden yeni çıktı.”

“Hem ucuz hem lezzetli.”

“Kilosu on buçuk...”

Sıra sıra tezgâhlar, kalabalık müşteri grupları, poşetlenen balıklar... Hepsini izledi.

Burada neler oluyor, dedi. Burası benim büyük suyum değil. Deniz çayırları, anemonlar, mercanlar, yosunlar nereye kayboldu? Balıkları neyin içine koyuyorlar öyle? Artık yüzemiyorlar... Bu çok kötü.

Bir an durdu, panik içinde arkasını döndü. Gerçekten de görünürde deniz yoktu. *Sanırım kaçırdım, denizde değilim artık. Büyük su, benim büyük suyum, bitti mi? Su sadece bu şeyin içinde, ben de onun içinde miyim yani? Ama bu su çok az... Heyyy! Denizdeki sülalem... Arkadaşlarım... Sesim geliyor mu? Adım Deni'ydi, beni hatırladınız mı? Bu ismi bana Ata Kaplumbağa koymuştu. Daha bu sabah hep birlikte deniz çayırı otlamıştık. Ama artık aranızda yokum... Yokuumm!*

Balıkçılar sokağından hızla uzaklaşıyorlardı, sesini kimseye duyuramıyordu. Kavanoz sarsıldıkça içinde baloncuklar kaynıyor, kabarcıklar birbiriyle yarışıyor.

Deniz kaplumbağası cama tos diye vurdu, sonra yine tos...

Ardından on yüz bin milyon baloncuk daha...
Ata Kaplumbağa...

BALIKÇI KULÜBESİNDE

“**B**ir su kaplumbağamız eksikti.” diye homurdandı balıkçının karısı, kocasının elindeki kavanozu görünce.

“Ne bekliyordun ya?” dedi balıkçı botlarını çıkarırken. “Kraliçenin incisini yutan bir balık yakalayacağımı mı?”

Balıkçının oğlu, içeriden koşup kavanozu kaptı. “Ne tatlı bir kaplumbağa.” dedi heyecanla. Burnunu cama dayadı, gözlerini minik misafire dikti.

Yavru kaplumbağa, tekneden indiklerinden beri bir o yana bir bu yana çalkalanmaktan serseme dönmüştü. Yeni bir yüzün daha kavanoza yaklaştığını görünce hemen gözlerini kaçırıp başını kabuğunun içine çekti. *Niye bana öyle yiyecek gibi bakıyor? Yemeğe benzer bir hâlim mi var? Beni yer mi gerçekten?*

Küçük kalbi hızla çarparken kabuğunun içinde kendini olabildiğince görünmez yapmaya çalıştı. Ardından korkuyla çıkardığı baloncukların sesi duyuldu.

Gluk gluk gluk...

Çocuk kavanozu masaya bıraktı. Elini suya daldırıp kaplumbağayı avucuna aldı ve kıkırdarak, “Hiç bu kadar küçük bir kaplık görmemiştim.” dedi. “Okyanustan mı geldin sen? Orada balinalar, yunuslar, köpek balıkları var mı?”

Yavru kaplumbağanın kalbi korkudan neredeyse duracaktı. Çocuğun elinde debelenirken her an aşağı düşecekmiş gibi içini bir panik dalgası kapladı.

Bıraksana beni! diye bağırdı. *Burada olmam lazım. Büyük suda olmalıyım, ben oraya aitim!*

Çocuk neşeyle kıkırdadı. “Elimi gıdıklıyor, baba.”

“Ellerini yıka ve sofraya gel, Memito.”

Çocuk istemeye istemeye kaplumbağayı kavanozun içine bıraktı. Kadın kavanozu köşeye kaldırıp masaya üç tabak sıraladı. Çorbaları koydu. Bir somunu üçe böldü.

“Çarşıdaki şopşopçuda görmüştüm.” dedi çocuk. “Böyle satılık kaplıkler vardı.”

“Şopşopçu değil. Şopşop!” dedi babası. “Oraya ara sıra deniz mahsulü satarım. Bu kaplık de bize getirir bir şeyler. Parasını sana vereceğim. Okul için defter, kalem falan alırsın. Öğretmen ikide bir haber yollamasın, yok şu lazım, yok bu eksik diye.”

Balıkçının karısı homurdandı. “Eve de şu lazım, bu lazım... Bir kaplık parası neyimize yetecekse artık!”

Memito, çorbasına ekmek doğramadan önce bir parça koparıp kavanozun içine ufaladı. Yavru kaplumbağanın karnı zil çalıyordu. Burnunun ucuna kadar gelen kırıntıları görünce gözleri büyüdü. *Anemonlar*, dedi heyecanla.

Birden dilini uzatıp kırıntıları luk luk diye yuttu. *Ama bu başka bir şey*, dedi ardından hayal kırıklığıyla. *Daha önce yediğim yiyeceklere benzemiyor. Tadını hiç sevmedim. Tuzu eksik... Hayır, tadı eksik...*

Yine kadının sesi duyuldu. “Tabağını bitir, Memito.”

Balıkçı kulübesi tek bir odadan oluşuyordu. Üç sade kanepa, eski bir tahta masa, rengi solmuş bir kilim, birkaç parça kap kacak ve boyası dökmüş dolaplar... Hepsi o kadardı. Yavru deniz kaplumbağası bu eşyaların ne işe yaradığını bil-

miyordu. Tıpkı neden burada olduğunu bilmediği gibi. *Ah sülalem*, diye içini çekti.

Yavru kaplumbağanın ‘sülale’ dediği, denizdeki kaplumbağa ailesinin genel adıydı. Denizin neresinde yaşarsa yaşasın, ister okyanusta ister küçük denizlerde, her deniz kaplumbağası sülaleden sayılırdı. Denizin her köşesine yayılmış bu koca ailede herkes birbirini sever, sayar ve gözetirdi.

Topluluğun başkanı Ata Kaplumbağa’ydı. Onun görevleriyse say say bitmezdi. Yeni doğan ve sülaleye katılan her yavru kaplumbağa onun eğitiminden geçerci. Hayatta kalma becerilerini en iyi o öğretirdi. Denizin sırlarını en iyi o keşfederdi. Onun öğretileriyle yola çıkan bir yavru kaplumbağa yarı yolda kalmazdı. Çünkü onun bilgeliği, denizin derinliklerinde bir pusula gibi yol gösterirdi.

Ata Kaplumbağa’nın yüz yaşında olduğu biliniyordu. Zeki ve temkinli bir kaplumbağa zaten uzun yıllar yaşayabilirdi. Ancak hayatta kalmak için çok dikkatli olmak gerekiyordu. Dikkat, kaplumbağalar sülalesinin en temel prensibiydi; nesiller boyu aktarılan en önemli yaşam kuralıydı.

Yavru kaplumbağa dalgalı ve soğuk günlerde sülalesiyle sığındığı deniz mağaralarını düşündü. *Ama ben dikkatli olamadım. Denizden uzaklaş-*

tım, dedi kavanozu fokurdatarak. *Akıllı bir kaplumbağa değilim ben.*

Yemekten sonra çocuk, deniz kaplumbağasını pencerenin önüne bıraktı. Akşam bitti, herkes dinlenmek üzere yataklarına uzandı.

“Kalemle defterden para artarsa horoz şekeri de alabilir miyim, baba?”

“Al.” dedi babası. “Belki yine bir kaplık yakalarım. O zaman da parasını annene vereceğim.”

Kadın, yerinde homurtuyla kıpırdandı. “İşimiz kaplıklere kaldıysa yandık.” gibi bir şey söyledi.

Sonra ışık söndü. Uzayıp giden bir sessizlik çöktü etrafa.

Deniz kaplumbağası şimdi iyice yalnız kalmıştı. Balıklar gibi insanlar da uyumuştı. Can sıkıntısıyla suyun içinde döndü durdu. Acaba bir şeyler bulur muydu? Denizde olsaydı bir dilim tatlı salatalık ya da birkaç minik salyangoz bulabilirdi. Ama burada sadece suskunluk vardı.

Pencerenin önündeki ağaç dalları *vuuu vuuu* sesleriyle sağa sola savruluyordu. *Büyük sudaki anemonlar gibi*, diye mırıldandı. *Onlar da dalgalar kabarcınca çok sinirlenirdi.*

Sonra gökyüzünde kayan bir yıldız gördü. *Denizyıldızı değil mi o*, dedi. *Ata Kaplumbağa derdi ki: ‘Karanlığın içinde her zaman bir ışık vardır.’*

Acaba sülalem beni aramaya çıkmış mıdır?

Gecenin sessizliğini çocuğun uykulu sesi böldü. “Baba, kapliklerin de ruhu var mıdır bizim gibi?”

Baba uykusunda homurdandı. “Ruh mu? Gece gece yine ne saçmalıyorsun?”

“Yani o...” dedi çocuk. “Şu an kendini denizde mi sanıyor, yoksa kavanozda olduğunun farkında mı?”

“O sadece bir kaplik.” dedi babası. “Kaplik işte... Ayakları var, kafası var, kabuğu var. Ne görüyorsan o!”

Çocuk susup içinden geçirdi. *Horoz şekeri kalmamışsa kaymaklı bisküvi alırım ben de...*

Deniz kaplumbağası, küçücük kavanozun içinde uyuyabileceği bir köşe aradı. Ama camın soğuk ve sert yüzeyinden başka hiçbir şey bulamadı. Bir tutam yosun ya da biraz deniz çayırı olsaydı hemen altına kıvrılıp saklanır, denizin kokusunu içine çekerek uyuyabilirdi.

Gece boyunca gözlerini kapatamadı. Kavanozun içinde döndü durdu, durdu döndü... Her dönüşünde içini ince bir yalnızlık acısı kaplıyordu. Zaman sanki uzadıkça uzadı, gece bir türlü bitmek bilmedi.

